

درس دهم

نگارش ششم

درک، بیان و توصیف:
تفاوت‌ها و شباهت‌ها ۱

هدف: آشنایی دانش‌آموزان با مفهوم و کاربرد توجه به تفاوت‌ها (بین جنبه‌های گوناگون) در توصیف کردن.

انتظارات: در پایان فعالیت‌ها از دانش‌آموزان انتظار می‌رود: با درک ویژگی‌های موارد گوناگون، تفاوت‌های آن‌ها را هنگام توصیف‌شان بیان کنند، بخوانند و بنویسند.

با هم پیام‌وزیم (فعالیت کلاسی):

معلم دو وسیله از وسایل کلاس را در نظر می‌گیرد و توجه دانش‌آموزان را با استفاده از ویژگی‌های «رشاچک لب مش» به تفاوت‌ها جلب می‌کند. درباره‌ی تفاوت‌ها با دانش‌آموزان گفت‌وگو نموده، ویژگی‌وسیله را، که باعث تفاوت شده، روی تابلو می‌نویسد. سپس از هر دانش‌آموز خواسته می‌شود به کنار تابلو بیاید و با توجه به ویژگی گفته شده، تفاوت مدنظر را در قالب جمله بیان کند و بنویسد.

مانند:

تابلو (تخته) سفید است.

رنگ

کمد قهوه‌ای است.

تابلو کوچک است.

اندازه

کمد بزرگ است.

و غیره.

با توجه به توانایی دانش‌آموزان لازم است از کلمه‌ی ربط مناسب (ولی، امّا)، بین دو جمله استفاده شود؛ مانند:

تابلو چوبی است امّا کمد فلزی است.

جنس

نکته ۱: اگر دانش‌آموزان مفهوم تفاوت بین دو چیز را نمی‌دانند ابتدا این مفاهیم را به آن‌ها آموزش داده شود و پس از اطمینان از درک مفاهیم، بقیه مراحل اجرا گردد.

نکته ۲: اگر ویژگی/ویژگی‌های متمایز کننده‌ی دیگری وجود دارد که در قالب «رشاچک لب مش» قرار نمی‌گیرد به دانش‌آموزان، آموزش داده شود. (درک و بیان).

در پایان این مرحله، از دانش‌آموزان خواسته شود تا درباره‌ی تمامی تفاوت‌های دو چیز (کمد و تابلو) صحبت کنند و در دفتر خود بنویسند.

در مرحله‌ی بعد به همین ترتیب درباره‌ی تفاوت‌های دو گروه به صورت کلی صحبت می‌شود. مانند:

ساعت‌ها/بشقاب‌ها

قسمت‌ها

ساعت‌ها عقربه دارند امّا بشقاب‌ها ندارند.

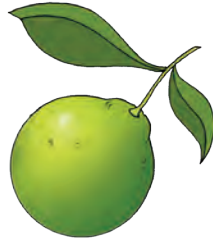
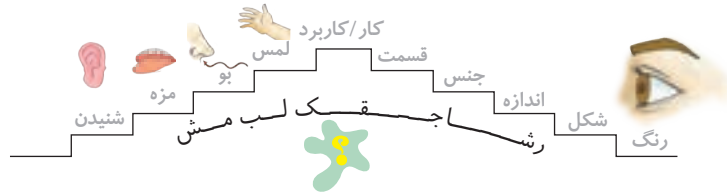
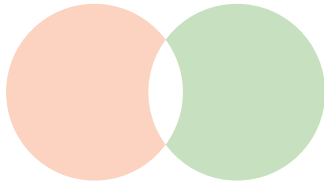
میوه‌ها/ حیوان‌ها

شنیدن

حیوان‌ها صداهای گوناگونی دارند ولی میوه‌ها صدایی ندارند.

۱. ببینید، بشنوید و بگویید.

تفاوت

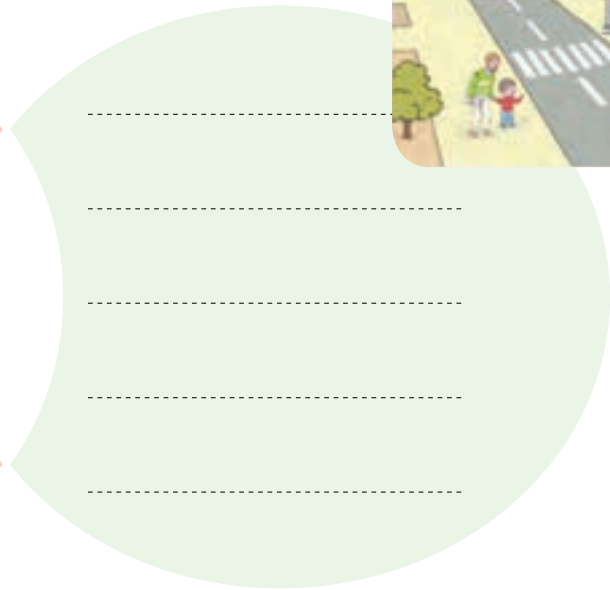
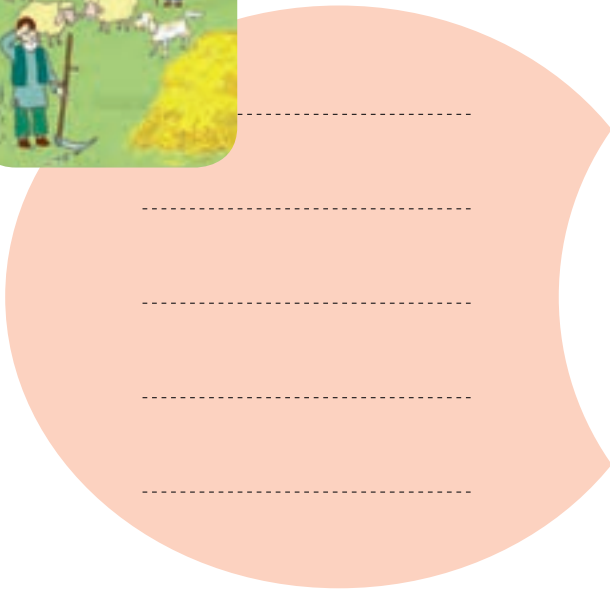
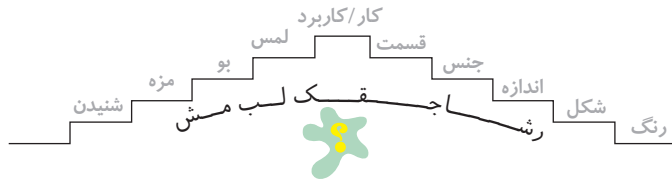
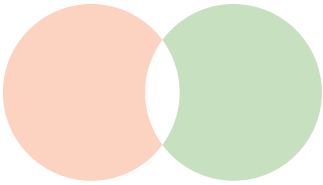

- ۱- همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن این تمرین به همراه دانش‌آموزان به روش زیر عمل کنید:
- ۱- از دانش‌آموزها بخواهید با دقت به تصاویر نگاه کنند و فکر کنند.
- ۲- با مرور ده ویژگی آموزشی داده شده، بر ویژگی‌های متمایز، تأکید کنید.
- ۳- از هر دانش‌آموز بخواهید یکی از ویژگی‌های متفاوت را نشان دهد.
- ۴- از هر دانش‌آموز بخواهید با راهنمایی شما یک جمله درباره‌ی آن ویژگی متفاوت بیان کند.
- ۵- بار دیگر تفاوت «موز» و «لیمو ترش» را به طور کلی و با توجه به همهی ویژگی‌های متمایزکننده بیان کنید.
- ۶- از هر دانش‌آموز بخواهید برای دوستانش درباره‌ی تفاوت‌های بین موز و لیمو صحبت کند.

۲. تفاوت‌های روستا و شهر را از بین کلمه‌های داده شده، جدا کرده، در دایره‌ها بنویسید.

تفاوت

اندازه	کوچک	بزرگ
قسمت‌ها	ساختمان بلند - پل عابر - بزرگراه - مترو.	خانه‌ی روستایی - مزرعه - تراکتور حیوانات اهلی
کاربرد	محصولات کشاورزی و دامداری	محصولات کارخانه‌ها

همکار گرامی، هنگام انجام این تمرین‌ها با یادآوری نگارش‌های پیشین، توجه دانش‌آموزان را به خصوصیات که هر یک از موارد داده شده براساس با ده ویژگی «رشاجک لب مش» دارند جلب کنید؛ مانند رنگ، اندازه و...

۳. تفاوت‌های تصاویر داده شده را پیدا کنید و در دایره‌ها بنویسید.

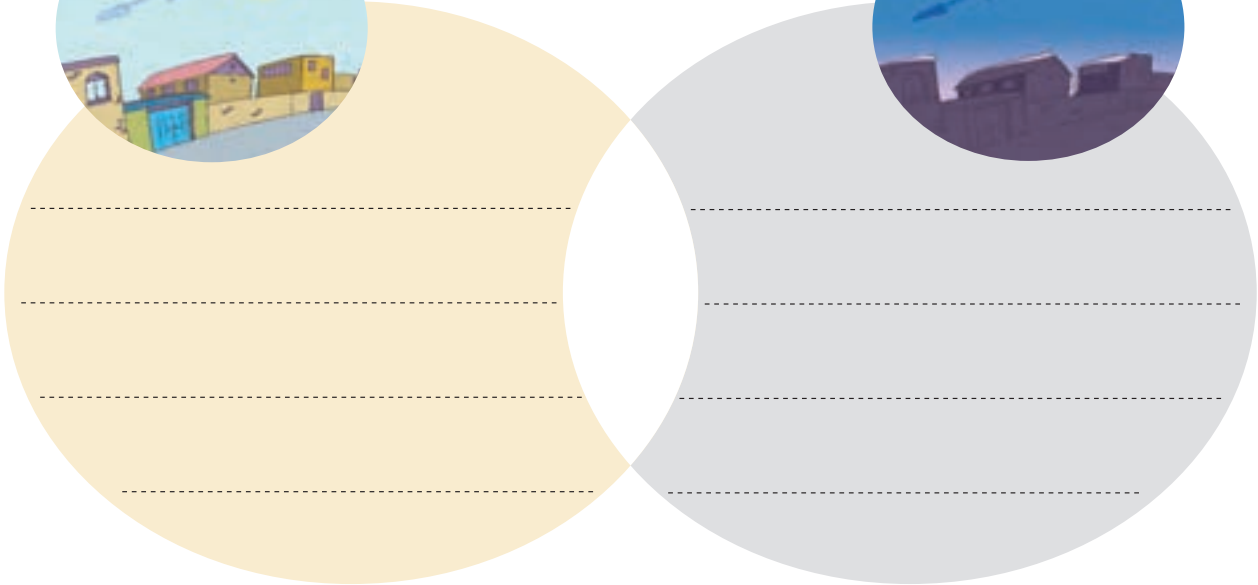
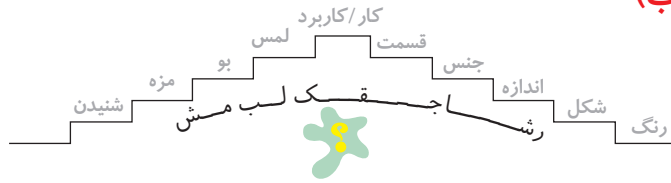
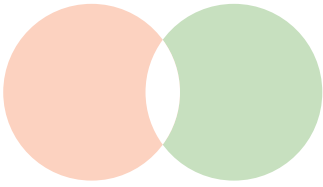
تفاوت

(الف)

رنگ	سیاه است.	رنگارنگ است.
اندازه	نوکش بزرگ است.	نوکش کوچک است.
قسمت‌ها	تاج قرمز روی سرش دارد.	تاج قرمز ندارد.
کار/کاربرد	حیوان اهلی است.	حیوان اهلی نیست.
کار/کاربرد	پرواز می‌کند.	پرواز نمی‌کند.
صدا	قوقولی، قوقولی می‌کند.	قار قار می‌کند.

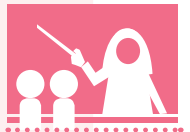
(ب)

تفاوت

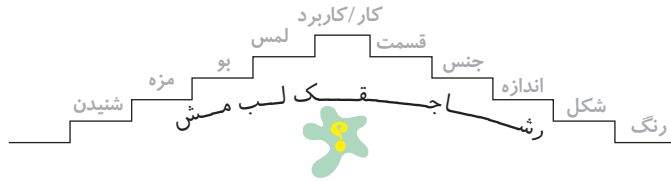
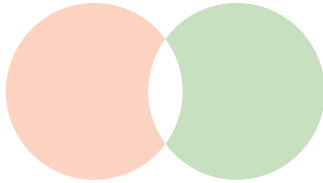
هوای روشن است.	هوای تاریک است.	رنگ
ماه و ستاره ها در آسمان هستند.	خورشید در آسمان است.	قسمت ها
در شب می خوابیم.	در روز به مدرسه می رویم.	کار/ کاربرد
شام می خوریم.	صبحانه و ناهار می خوریم.	کار/ کاربرد
خروس در روز آواز می خواند.	جغد در شب بیدار است.	کار/ کاربرد

همکار گرامی، هنگام اجرای این تمرین، توجه دانش‌آموزان را به ویژگی متمایز کننده بر اساس ده ویژگی آموزش داده شده، جلب کنید. بر استفاده از حرف ربط (ولی/اما) تأکید داشته باشید.

۴. به تصویرها خوب دقت کنید و جاهای خالی را با کلمه‌های داده شده کامل کنید.

تفاوت

کار/کارکرد روی صندلی می‌نشینم	رنگ قهوه‌ای
جنس چوبی	قسمت‌ها پایه/دسته
لمس سفت	شنیدن .....

کار/کارکرد سردنکه می‌دارد	رنگ سفید
جنس فلزی	قسمت‌ها در، طبقه، دستگیره
لمس صاف	شنیدن صدای آهسته

رنگ یخچال سفید است اما صندلی ..... است.

جنس یخچال ..... اما جنس صندلی از .....

قسمت‌ها یخچال ..... ، ..... و ..... دارد ولی .....

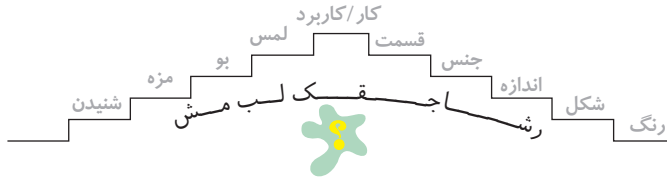
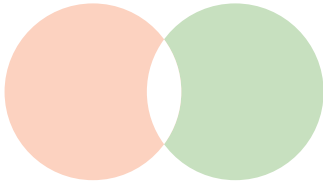
کار/کاربرد یخچال ..... ولی .....

لمس درِ یخچال ..... است .....

شنیدن یخچال .....

۵. متن زیر را بخوانید و تفاوت‌های ارّه و چاقو را در جاهای خالی بنویسید.

تفاوت

- شکل لبه‌ی ارّه ..... است اما لبه‌ی چاقو .....
- اندازه ارّه ..... است اما چاقو ..... است.
- کار/کاربرد ما از ارّه ..... استفاده می‌کنیم اما از چاقو ..... استفاده می‌کنیم.
- کار/کاربرد ما با ارّه ..... ولی با چاقو .....

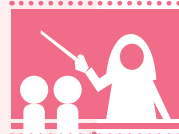
کار/کارکرد میوه پوست می‌کنیم	شکل دندان‌دار نیست	کار/کارکرد چوب می‌بریم	شکل دندان‌دار
اندازه کوچک	کار/کارکرد در آشپزخانه	اندازه بزرگ	کار/کارکرد در نجاری

والدین گرامی، دو تا از وسایل خانه را به فرزندتان نشان دهید. از او بپرسید آن‌ها با هم چه فرقی دارند، برای کمک به او نام ویژگی‌هایی را که باعث تفاوتشان می‌شود بپرسید.
مانند:
به این فرش و موکت نگاه کن، چه رنگی‌اند؟ رنگشان چه فرقی دارد؟ رنگ فرش را بگو....

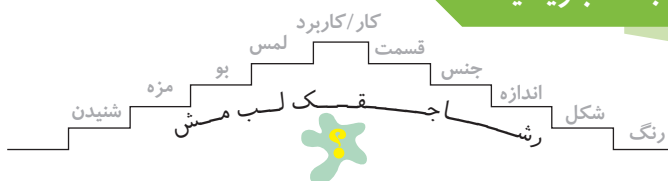

همکار گرامی، با توجه به توانایی دانش آموزان، آن‌ها را راهنمایی کنید تا از حروفِ ربط مناسب (اما، ولی، .....) بین جمله‌های خود استفاده کنند.

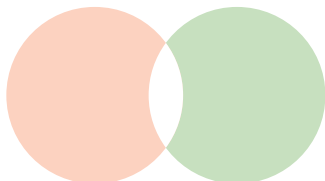

۶. جمله بنویسید.

(الف)

تفاوت

قسمت‌ها	رنگ مو	قسمت‌ها	رنگ مو
بلوز و شلوار	قهوه‌ای	پیراهن / روسری / دامن	سیاه
اندازه	کار/کاربرد	اندازه	کار/کاربرد
موی کوتاه	ماشین بازی	موی بلند	عروسک بازی

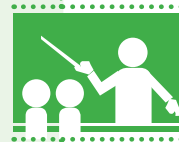
رنگ

اندازه

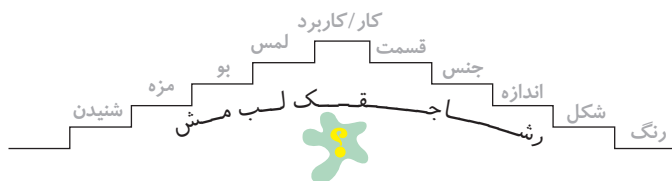
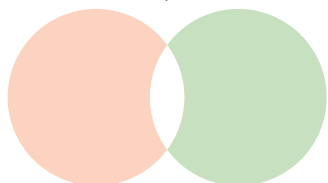
قسمت‌ها

کار/کاربرد

همکار گرامی، لازم است با توجه به آموخته‌های پیشین دانش‌آموزان در ابتدا توجه آن‌ها را به ویژگی‌هایی مانند رنگ، اندازه، شکل و... بر اساس موارد داده شده جلب نمایید تا نوشتن تفاوت‌های آن‌ها تسهیل گردد. مانند: چه رنگی؟ چه شکلی؟ و...

تفاوت

رنگ

اندازه

قسمت‌ها

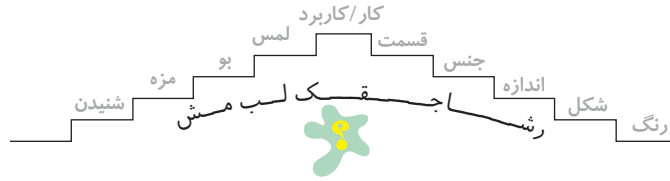
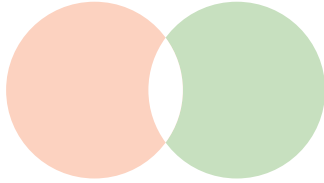
کار/کاربرد

شنیدن

۷. تفاوت تصویرها را پیدا کنید و بنویسید.

(الف)

تفاوت

کار/کاربرد

بیمار را در بیمارستان
درمان می کند.

قسمت‌ها

لباس سفید می پوشد.
گوشی، آمپول و ... دارد.

کار/کاربرد

در مدرسه درس می دهد.

قسمت‌ها

لباس رنگی می پوشد.
کتاب، خود کار و ... دارد.

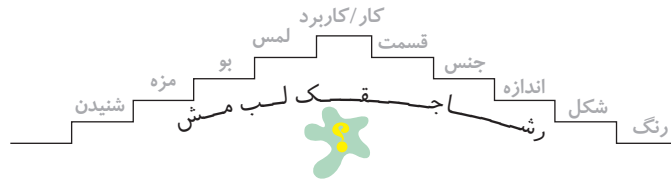
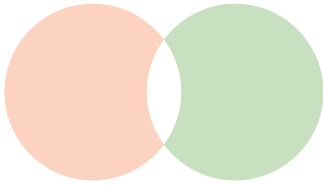

ب)

تفاوت

Four horizontal dashed lines for writing.

Four horizontal dashed lines for writing.

Five horizontal dashed lines for writing.